

ДЕТСКА ГРАДИНА “ВЕЛИКДЕНЧЕ”

с. Склаве, ул .”Веселин Бабалеев” № 27 тел. 0894485917

УТВЪРДИЛ:

ДИРЕКТОР НА ДГ

СВЕТЛА ГРАМАТИКОВА

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИБОЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В ДЕТСКА ГРАДИНА „ВЕЛИКДЕНЧЕ“

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца от ДГ “ Великденче“ и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Настоящата Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца от уязвимите групи е разработена при съобразяване нормите на Закона за предучилищното и училищното образование / чл.263, ал.1, т.9/ и Наредбата за приобщаващото образование, определяща държавния образователен

стандарт за приобщаващото образование / чл. 6/ и в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата от уязвими групи. Приемането и е в правомощията на педагогическия съвет. Програмата се изготвя за по продължителен период и се актуализира при промяна на нормативните документи или на обстоятелствата.

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца от активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към съзнаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността.

На децата в системата на предучилищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им. Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик.

Децата от уязвими групи са тези, пред които има заплаха пред нормалното им развитие. Съществуват различни рискови фактори, които се обединяват в различни рискови групи:

1. Социално слаби семейства.
2. Семейства, в които родителите живеят в чужбина, а децата се отглеждат от близките.
3. Семейства в които няма единни възпитателни изисквания.
4. Децата от етнически малцинства.
5. Децата, които са в недобра социална среда.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка на децата, като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности в страната.

Изграждането на програмата за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети за :

1. Изграждане на образователна среда подпомагаща разгръщането на потенциала на всяко дете за личностно развитие, както и успешна реализация и самореализация.
2. По-високо качество и по-добър достъп до образование.
3. Обучение на децата със специални образователни потребности / СОП/.

4.Обучение и социално включване на децата с девиантално поведение.

5.Надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

С настоящата програма се определят :

1.Целите и задачите на програмата.

2.Условията, реда и конкретните дейности за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на децата в ДГ „Великденче“.

3.Условията, реда и конкретните дейности за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата от детската градина.

4.Задълженията и дейностите на координационния екипи на участниците в процеса на приобщаващото образование.

5.Годишен план за дейностите, свързани с приобщаващото образование и осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата.

I. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА:

ЦЕЛ: Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата в ДГ „Великденче“, чрез осигуряване на психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им.

ЗАДАЧИ:

1.Осигуряване на възможност за гъвкава и динамична организация на средата според различните потребности на децата с цел по-лесна адаптация и оптимална степен на развитие на техния потенциал, способности и постигане на образователните цели.

2.Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете.

3.Пълноценна социализация на децата от уязвими групи.

4.Гарантиране на равен достъп до качествено образование за деца от уязвими групи.

5.Обхват и задържане на децата в детската градина.

6.Утвърждаване на интеркултурното, гражданското и приобщаващото образование като неотменна част от процеса на модернизация в ДГ.

- 7.Откриване и развитие на уникалните заложи на децата от уязвими групи.
- 8.Съхраняване на културната идентичност на децата от етническите малцинства.

II.ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от постъпването на детето в детската градина, съобразно индивидуалните му потребности.

Общата подкрепа е насочена към развиване на потенциала на всяко дете в детската градина.

Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към всички деца в групата и гарантира участието и изявата им в образователния процес и дейността в детската градина, включва:

1.Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.

2.Занимания по интереси.

3.Грижа за здравето въз основа на информация от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, за здравословното му състояние и за проведени медицински изследвания и консултации и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет на детската градина.

4.ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към превенция на обучителните затруднения, се изразява във включване на отделни деца в дейности според техните потребности, установени след ранното оценяване по чл.8, ал.3, т.1 и 2 от Наредба за приобщаващото образование, като:

-обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език;

-прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие- индивидуална и групова работа при установени езикови, и/или сензорни затруднения;

Оценка на индивидуалните потребности на детето за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните им потребности.

Оценката се извършва от екипа подкрепа за личностно развитие на детето , утвърден със заповед на директора на детската градина за конкретното дете по чл.187, ал.2 от ЗПУО.

Оценката на индивидуалните потребности на дете е процес на събиране и актуализиране на специфична информация за неговото функциониране- силни страни, затруднения , потенциал за оптимално развитие, участие в образователния процес, възможности за реализация.

За извършването на оценката родителя представя следните документи:

1.Заявление до директора.

2.Статуса от проведени допълнителни изследвания и консултации- психологични, логопедични, медицински, както и становище от специален педагог- при наличие на такива, в зависимост от потребностите на детето.

3.Всички документи, съдържащи информация за здравословното състояние и социалното положение на детето, документи издадени от съда, както и други документи, които имат отношение към обучението и образованието на детето, включително документи от детската градина, при наличие на такива.

4.Протокол от специализирана по профила на заболяването лекарска консултативна комисия и / или решение на териториална експертна лекарска комисия /ТЕЛК/, и/или на Национална експертна лекарска комисия /НЕЛК/ с приложена лична амбулаторна карта, съдържаща информация за проведени изследвания, консултации, епикризи и други, които удостоверяват заболяването- при деца с хронични заболявания.

Оценката на индивидуалните потребности на деца, за които има индикация, че са със СОП, се извършва от екипа за подкрепа за личностно развитие на детето, чиито състав включва психолог, логопед, ресурсен учител, а при деца с увреден слух или с нарушено зрение- и рехабилитатор на слуха и говора или учител на деца с нарушено зрение, учители в групата в детската градина. Оценяват се познавателно развитие, комуникативни умения, социални умения, физическо развитие, адаптивно поведение, психични реакции, семейно функциониране.

Оценката на индивидуалните потребности на дете в риск се извършва от екипа за подкрепа за личностно развитие на детето, чиито състав включва психолог, логопед в детската градина, учителите в групата на детската градина. Оценяват се рисковете и защитните фактори в ситуацията на детето и неговата среда.

В случаите, че детската градина не може да осигури някои от специалистите по чл.73, с изключение на психолога или педагогическия съветник, както и когато за оценката на индивидуалните потребности на децата са необходими и други специалисти, директорът на детската градина може да изпрати заявление за осигуряването им от регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

Държавния логопедичен център, център за подкрепа за личностно развитие, включително център за специална образователна подкрепа.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие според вида си е краткосрочна или дългосрочна.

Краткосрочна е подкрепата, която въз основа на оценката на индивидуалните потребности на детето се предоставя за определено време в процеса на предучилищното образование, като:

1. За деца със СОП обхваща периода от минимум една учебна година до максимум края на съответния етап от степента на образование.

2. За деца в риск обхваща времето на планираните дейности за работа по конкретния случай, която се осъществява в детската градина в сътрудничество с отделите за закрила на детето.

3. За деца с изяви дарби обхваща периода от минимум една учебна година.

4. За деца с хронични заболявания обхваща периода, необходим за лечението на детето; при необходимост срокът и се удължава в зависимост от здравословното състояние на детето.

Дългосрочна е подкрепата, която обхваща повече от един етап от степента на образование, повече от една степен на образование или е за целия период на обучение на детето в детската градина.

III. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ:

1. Дейности за повишаване компетентностите на учителите за работа с деца от уязвими групи:

1.1. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.

1.2. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на деца в риск.

1.3. Прилагане на разнообразни практики насочени към съхраняване и развитие на културната идентичност на децата от етническите малцинства.

1.4. Ранно идентифициране на деца от уязвими групи.

1.5. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

2. Дейности за интеграция на децата от уязвими групи в детската градина и за подобряване на училищната готовност:

2.1. Създаване на условия за успешна адаптация на децата от уязвимите групи и пълноценно включване в образователния процес.

2.2. Повишаване на степента на училищна готовност на децата от ромски произход за осигуряване на равен старт в училище.

2.3. Подобряване на здравния статус на децата от уязвими групи чрез редовно наблюдение на здравното, физическото и психомоторното развитие.

2.4. Превенция на negliжирането, насилието и други рискове в ранна детска възраст. Осигуряване на подкрепа за деца, живеещи в неблагоприятна семейна, емоционална и културна среда.

2.5. Ранно оценяване на индивидуалните потребности на децата с цел да им се предложи и осигури адекватна помощ.

2.6. Преодоляване на затрудненията на децата с обучителни проблеми в подготовката за училище чрез осигуряване на специализирана помощ в обучението, общуването с връстниците, справянето с емоционални и други проблеми.

2.7. Подкрепа на разнообразни съвместни изяви на деца от различни етнически общности за съхраняване и развитие на общите и специфични традиции по регион.

3. Дейности за формиране и развитие на родителски умения и подкрепа към родителите:

3.1. Повишаване на родителския капацитет за отглеждане и възпитание на децата чрез предоставяне на възможности на родителите от уязвими групи за придобиване на познания, трениране на умения и създаване на нагласи за отговорно и зряло родителство.

3.2. Повишаване ролята на родителите като основен фактор в социалното, здравното и емоционално развитие на децата.

3.3. Мотивиране и активно включване на родителите в интеграционния процес, както и приемане идеята за ценността на образованието за бъдещето на децата им.

3.4. Преодоляване на негативните нагласи и стереотипите на останалите родители към малцинствените и уязвими групи чрез взаимно опознаване и приемане на различията.

3.5. Провеждане на информационни кампании и родителски срещи за родителите с цел разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата от уязвими групи.

3.6.Ангажиране на родителите на деца от уязвими групи в училищни настоятелства и обществени съвети.

IV. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА ДЕЙНОСТИ:

1.Определяне на координатор на дейностите за подкрепа за личностно развитие на децата.

Срок: м. септември

Отг.:директор

2.Идентифициране на деца, които имат необходимост от подкрепа

Срок: постоянен

Отг.: пед. екипи по групи

3.Ранно откриване на деца в риск и обучителни затруднения.

Срок: м. септември

Отг. координатор

4.Изготвяне на план за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата от детската градина.

Срок: м. септември

Отг.директор и комисия

5.Екипна работа на учителите от дадена група.

Срок: постоянен

Отг.: пед. екипи

6.Дейности по Механизъм за задържане и обхват на децата от задължителна предучилищна подготовка.

Срок: м. постоянен

Отг.:директор и комисия по обхват

7.Проучване на желанията и включване на децата в групи за занимания по интереси, чрез предоставяне на допълнителна педагогическа услуга.

Срок: м. октомври

Отг.: пед. екипи по групи

8.Превантивни мерки за недопускане отпадане на деца от ДГ.

- 9.Идентифициране на деца със СОП.
Срок: през учебната година
Отг.: директор и учители
- 10.Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултации.
Срок: през учебната година
Отг.: екип за ЕПЛР
- 11.Повишаване интереса на децата , чрез участие в мероприятия на детската градина и общински мероприятия.
Срок: през учебната година
Отг.: екип за ЕПЛР
- 12.Стимулиране участието на децата с изявени дарби в изяви и състезания.
Срок: през учебната година
Отг.: учители
- 13.Стимулиране участието на деца от различни етнически групи в изяви и състезания.
Срок: през учебната година
Отг.: учители
- 14.Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда.
Срок: през учебната година
Отг.: директор
Комисия по квалификация
- 15.Проследяване напредъка на децата с обучителни затруднения.
Отг.:координатор
Пед. екипи по групи

V ДЕЙНОСТИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

- 1.Определяне на необходимост от извършване на оценка от екип за подкрепа за личностно развитие за предоставяне на допълнителна подкрепа на отделни деца.

Срок: началото на учебната година

Отг. : координатор, пед. екипи по групи

2.Сформиране на екипи за подкрепа за личностно развитие.

Срок: при разпознаване на потребността

Отг.:директор, координатор

3.Оценка на индивидуалните потребности за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата, за които има индикация, че са със СОП.

Срок:от 1 до 3м.от началото на уч. Година

и по всяко време, ако се разпознае потребност

отг.:ЕПЛР, координатор

4.Оценка на индивидуалните потребности за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца в риск.

Срок: не по-късно от 3м. от разпознаване на потребността

Отг.:ЕПЛР, координатор

5.Оценка на индивидуалните потребности за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца с изяви дарби.

Срок: не по-късно от 3м. от разпознаване на потребността

Отг.:ЕПЛР, координатор

6.Оценка на индивидуалните потребности за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца с хронични заболявания.

Срок: не по-късно от 3м. от разпознаване на потребността

Отг.:ЕПЛР, координатор

7.Изготвяне на план за подкрепа за всяко нуждаещо се дете.

Срок:до 1м.след извършване на оценката

Отг.: ЕПЛР

8.Проследяване на напредъка в развитието на детето.

Срок: на всеки 3м. от учебното врем

Отг.:ЕПЛР

9.Изготвяне на доклад до директора на ДГ за изпълнението на плана за подкрепа на детето.

Срок:в 10дневен срокслед края на учебно време

Отг.:ЕПЛР

ПОЛИТИКИ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРОЦЕСА НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1.Повишаване участието и ангажираността на родителите и общността.Включване на родителската общност за повишаване на активността и и сътрудничество с ръководството на детската градина- две инициативи годишно.

Срок: през учебната година

Отг.: директор, учители

2.Разчупване стереотипа на провеждане на родителските срещи- 2 родителски срещи годишно.

Срок: през учебната година

Отг.: директор, учители

3.Сътрудничество с различни организации- дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“ и др.- брой срещи при необходимост.

Срок: през учебната година

Отг.: директор, учители

4.Планиране на дейности в групите, насочени към идентифициране на деца в риск и индивидуалното им консултиране и работа с родителите.

Срок: през учебната година

Отг.: учители по групи

VI ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

1.Участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователната интеграция. Успешно интегрирани деца в мултикултурна образователна среда.

2.Повишен обхват в ДГ на деца подлежащи на задължително образование (5-7г.).

3. Придобити знания, умения и компетентности за работа в мултикултурна образователна среда в подготовката на педагогическите специалисти.

4. Осъществена квалификация на педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.

VII ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ

- дял от децата, подлежащи на задължително образование (от 4 до 7 години), обхванати в детската градина;
- дял на отпадналите от ДГ за една учебна година;
- дял на учителите, преминали обучение за работа в мултикултурна образователна среда и за работа със СОП.

Устойчивостта на програмата ще се измерва чрез осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати. Институционална устойчивост:

1. Придобитият опит по време на изпълнение на дейностите по програмата ще бъде използван в бъдещи допълнителни дейности за децата.

2. Изработеният практически модел ще ни помага и в бъдеще да решаваме конкретни проблеми сред децата за решаване на ключови въпроси в съвместната дейност и изчистване на някои пропуски при обучението им.

3. Натрупаните и документирани знания за бит, традиции, обичаи, празници, песни и танци ще бъдат основа за инкорпорирането им в програмата на детското заведение.

Ефекти по отношение на целевите групи:

1. Успешното реализиране на програмата ще даде възможност за приобщаване на деца със СОП и децата от етническите малцинствени групи към обществото и те ще могат да развият умения, знания и самочувствие за бъдеща социална, творческа и професионална реализация.

2. Предоставянето на равен достъп до образование ще засили мотивацията за включване в образователния процес.

3.Децата със специфични образователни потребности ще имат възможност да участват в общи дейности. Програмата осигурява контакти, приемственост, приятелство и взаимопомощ между децата.

4.Повишената информираност на родителите и придобитите нови знания ще им даде стимул да подкрепят и насърчават своите деца, ще ги превърне в активни партньори в образователния процес и в живота на ДГ.

Заключение

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца, чрез активизиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването, и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността.

В ДГ „Великденче“ се обучават деца предимно от селото и от околните села.Детската градина има достатъчно богат опит в работата и интеграцията на различни етноси в мултиетническа и мултикултурна среда. Различният етнически състав често поражда проблеми, затруднява се общуването, образователния процес, интеграцията и социализацията на децата. Недоброто владение на българския език затруднява качеството на образователния процес и занижава резултатите му, затруднява комуникацията между самите деца. Семейната среда често е пречка за процеса на образователна интеграция. Голяма част от децата в ДГ са деца от социално уязвими семейства (безработни, с ниска степен на образование и липса на професионална квалификация, ниско ниво на здравна култура, деца от ромски произход).Всички тези условия ни карат да търсим начини за създаване на форми, чрез които децата да преодолеят изоставането си и да усвоят добри модели за общуване и култура на поведение. Комплексните дейности по програмата ще допринесат за преодоляване на различията, осигуряване на равен достъп, успешна социализация и мотивация на деца и родители за участие в образователния процес. Равният достъп до образование и качествено образование са взаимно обвързани –равният достъп означава достъп до качествено образование, а качествено образование разкрива пълния си потенциал само ако до него има достъп всяко българско дете. Всички участници в дейностите по програмата са поставени пред равни възможности за участие и реализация. Всяка една от дейностите е фокусирана върху изграждане на среда, която да утвърждава принципа на равните възможности и липсата на дискриминация по отношение на пол, възраст, религиозни убеждения, физически увреждания и др. Дейностите по програмата дават възможност за равно третиране и

равни възможности на всички участници, учители, партньори, независимо от пол, раса, религиозна принадлежност, възраст, увреждания, сексуална ориентация и пр.

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и родителска общност. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

С програмата са запознати всички членове на колектива.

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи на ДГ „Великденче“ е разработена съгласно чл.22, ал.2, т.7 от ЗПУО. Програмата е приета на заседание на Педагогическия съвет с Решение № 1 на ПС, Протокол № 3 от 06.10.2023г. и е утвърдена със заповед № 41 от 06.10.2023г. на директора на ДГ.

Програмата се актуализира в началото на учебната година и при настъпили промени в нормативните актове, ако педагогическия съвет прецени, че спецификата на възпитателно-образователния процес налага това.